

B

994^z
M.

23

EXERCITATIO
M E D I C A
TRIGESIMA QVARTA.

*In alma Argentoratensium Aca-
demiâ proposita:*

P RÆS I D E
MELCHIORE SEBIZIO,
Doctore ac Professore Medico:
& Reipubl. Physico constituto.

Respondente
M. JOHANNE JACOBO MEYERO,
Argentoratensi.

ARGENTORATI,
Typis exscribat Joannes Andrea.

Anno M. D C. X X V.

PROBLEMA I.

AN semen secundum maximam & præcipuā sui portionem à Cerebro spinaliq; medullā proveniat? Vnde derivetur semen, præcedenti Exercitatione dicere cœpimus. Placet cœptā telam pertexere, & in materiam ejus inquirere ulterius. Erant, & sunt hodiēq; nonnulli, qui maximam spermatis partem à cerebro & spinali medullā defluere aſſeverent. Placitum verò suum ſtabiliunt authoritate & rationibus. Authoritas in promptu eſt Hippocratis l. περὶ γονῶν: ubi non procul à principio his dicit, à cerebro & spinali medullā non plurimam ſolum, verū etiam optimam robustissimāq; ſeminis partem ad organa ſpermatica derivari. Adeſt & authoritas Polybii, qui, ut Aristoteles l. 3. hist. an. c. 2. refert, quatuor venarum paria deducebat à capite. Imò afferit, reliquos etiam naturae interpretes venarum ortum capiti atq; cerebro acceptum tuliffe. At unde venarum origo, inde etiam materia ſpermatis. Continent enim in ſe ſeminis materiam, ſanguinē. Sed & testimonio Platonis atq; Alcmæonis idem confirmant: quorum ille in Timæo ſemen definiſt ἀπόρροιαν τῆς ροιαῖς μυελᾶς, defluxum spinalis medullæ: hic verò cerebri portiunculam ſemen ſtatuit. Rationes, quibus utuntur, ſunt ſequentes. I. quia ſemen colorem atq; ſubtantiam cerebri & medullæ dorsalis quadantenū refert. Vnde illud Aristotelicum l. 2. gen. an. c. mihi 5. aliis 7. in της γονῶν φύσις ἐμοίος ἔχει τῇ τε ἐγκεφάλῳ. II. quia nimia Venus cum primis caput & oculos afficit. Oculos enim per Veneris exercitium potissimum affligi, patet ex problem. 1. 2. 3. & 33. ſect. 4. Aristotelis, nec non ex l. 2. de gen. an. c. 5. in fine. Cerebrum verò pati, testis eſt Albertus Magnus, qui memorat, in diſecto ſalaciſ ac

A 2 libri-

libidinosi cuiusdam histrionis capite exiguam cerebri portiunculam repertam esse. Et Hippocrates l. 2. de Morbis tabis dorsalis, quae φύσις νόσος illi vocatur, meminit: κάποιοι νέοι οὐλαγάνθησαν, νούς σπονσίς θεραπεύονται, deditis, ob nimiam spermatis profusionem, accidere scribit. III, quia ab immodico coitu calvities contingit. Vnde Aristoteles l. 3. hist. an. c. II. ait, neminem ante Veneris usum caluescere. Et Hippocrates aphor. 28. sect. 6. dicit, Eunuchos neq; podagrā laborare, neq; caluos fieri. IV quia Hippocrates l. de aère, aq. & loc. l. περὶ γονῶν & l. de loc. in hom. non procal à principio docet, venas esse retro aures, quas si quis fecerit, sterilitatem inferat. Quod ipsum quoq; Avicenna suo calculo l. 3. canon. fen. 20. tr. I. c. 3. confirmat: motus ratione, quam Hipp. l. περὶ γονῶν adducit: quoniam plurima seminis pars à capite juxta aures in spinalem medullam descendat. Venis autem propè aures transversaliter dissectis, & cicatrice obductâ, via semini intercludatur. V. quia idem ibidem testatur, μακρογονάφαλος apud Europæos generasse μακρογονάφαλος, caluos gignere caluos: cæsios cæsios. Et libro de Morb. sacro, monet, Epilepsia laborantes producere epilepticos. Quæ omnia argumento sunt, semen à cerebro deciduum esse. Nos semen album atq; excoctū à cerebro secedere, & inde ad testes derivari per negamus. I. quia tale nullum neq; in eius vasis, neq; in ventriculus, neq; in substantia unquam observatum. II. quia vasa nulla apparent, quæ à cerebro ad testes ferantur. III. quia semen corpus est præcalidum: quale à cerebro, quod frigidum, generari nequit. IV. quia semen suam albedinem demum in organis spermaticis acquirit, venis scil. atq; arterijs seminarij, corpore varicoso, testibus, & corporibus glandulosis, quæ dicuntur προσάται ἀσθενεῖς. Hinc videmus, cruentum quandoq; semen excerni: cum scil. organa ista nimio Veneris usu adeò debilitata sunt, ut tamdiu materiam seminis continere nequeant, donec perficiatur. Authoritates & rationes, quæ allatae, nihil nobis persuadent. Nam αὐτοία refragatur Hippocrati, Polybio & veteribus qui venarum principium collocabant in capite. Verum venarum principium monstravimus Exercit. 19. problem. 6. & 7. Verum quoq; ponit Hippocra-
tes

tes l. & t. ut credibile, libellum & yovis factum ejus minime esse. Platonis & Alcmaonis sententiae obstant argumenta modo à nobis proposita. Prima ratio nihil solidè probat. Nam & lac, & chylus, & pituita albi sunt coloris & substantiae crassioris: neq; tamen à cerebro proveniunt. Secunda itidem parui valoris est. Totum quippe corpus immoderata Venere enervatur: neq; tamè à toto semen fluit ad testes: velut praecedenti exercit. planum factum. Caput & oculos præceteris, partibus debilitari concedimus: sed inde sequi inficiamur, majorem meliorēmq; seminis portionem illine manare. Causa est alia. Cerebrum siquidem magis quam alia membra afficitur, quia propter frigiditatem, humiditatem & mollitiem naturā suā debilius est. Deinde quia immensā spirituum copiā opus habet: idq; ob varias & multiplies actiones, quibus indesinenter est addictum. At spiritus nimia Venus exaurit. Oculi verò propter eandem hanc causam infirmantur. Sunt enim in actione perpetuā, & spiritus requirunt copiosos: quos, ut dictum, συνεσία conjugalis dissipat. Historia, quam Albertus Magnus de histrione venereo recitat, nobis quodammodo suspecta est. Etenim, si, ut Galenus com. 3. in l. 6. Epidem. t. 1. monet, nemo cerebro penitus consumpto vivere potest: certè nemo etiam benè valere, multoq; minus histriōnem agere, & Venerem strenue exercere poterit, eodem ita extenuato, ut exigua duntaxat illius particula supersit. Arbitramur ergo, ἀνάλογω illam cerebri non omnimodam fuisse consumptionem & deperditionem: sed μέτωπον solum, diminutionem quandam, quae ei acciderit, quoniam cerebrū jugi & assiduā seminis profusione siccius factum. Siccatum enim cerebrū minui solere, testis est Galenus loco jam citato. Frequenti autem concubitu tūm corpus reliquum, tūm etiam cerebrū arefieri, & ἀνοσία monstrat: & consensus Philosophorum ac Medicorum docet unanimitate: & ratio dictitat: quoniam sanguis, qui alimentum est totius, & proxima spermatis materia, enormiter vacuatur. Tabes dorsalis νεογαμοῖς οὐ φιλολάγχον non fit, ob seminis à dorsali medullā defluentis copiam: uti quidem Author libri 2. de morbis innuit: sed in genere, ob genitalis humoris profusionem immodicam. Dicitur dor-

salis, non quod solum dorsum in ea extenuetur, & consumatur:
sed quod a jugi seminis per vasa spermatica transitu, quae ei dorsi
parti, quae lumbaris appellatur, incumbunt, & ob id lumbaria ab
Avicennâ nuncupantur, originem trahat. Ab immodicâ opulâ
connubiali calvities fit, non quod semen a capite feratur ad or-
gana & spuma: sed quia totum corpus resiccatur: & consequenter
etiam cutis capitidis: ex quo capilli defluunt, nec amplius ob defectum
materiae renascuntur. Scribit enim Galenus com. 3. in 6. Epid.
t. I. se in commentariis de temperamentis docuisse, neq; ex
prahumidâ, neq; ex valde aridâ cute pilos enasci. Fit quoq; calvi-
ties ista, quia semine supra modum excreto, cerebrum resiccatur, mi-
nuitur, collabitur, nec amplius attingit ossa syncipitis. Vnde ne-
cessum, ut haec etiam ossa aridiora evadant, & una cum ijs præten-
sa cutis: sicq; capillorum suboriatur defluvium. Ita namq; Gale-
nus habet in commento primi aphorismi sect. 3. lib. 6. epid.
quo Hippocrates ait, si cutis adsit raritas, ventris esse densitatem,
hoc est, aluum esse constipatum, quae parum, aut nihil dejectat. Si
cutis adsit adstrictio, carnium fieri augmentum. Si ventris adsit
vagritas, torpor, hoc est, imbecillitas circa cibi concoctionem, omnium
consequitur turbationem, sive confusionem, vasorumq; immundiciem.
Deniq; si cerebri adsit araxias, consumptio, vel, ut Galenus in-
terpretatur, meias, diminutio, calvitium & instrumentorum,
nervorum scil. succedere nataliter, attritionem, hoc est, infirmi-
tatem, ita ut neq; benè sentire, neq; validos edere motus homo
queat. Eunuchi propterea non sunt calvi, inquit Gale-
nus com. 6. aphor. 28. & com. 3. in 6. Epid. t. I. quia cutim
humidam habent. Calvis enim ea immodice secca est. Eadem
temperatura humiditas causa est, quod neq; mulieribus calvities
accidat, et si Venere utantur. Venasponē aures quod attinet,
dicimus, Hippocratem per illas, aut venarum jugularium exter-
narum, aut arteriarum carotidum ramos, qui tum alias capitidis
partes externas, tum etiam aurium regionem perreptant, intelli-
gere. At rami quidem jugularium externarum cerebrum non at-
tingunt; qui ergo semen inde excipere possunt? Rami vero caro-
tidum nil commercij cum dorsali medullâ habent: multog; minus

pro

propagines de se ad vasa seminaria spargunt. Huc accedit, quod multis vasa illa circa aures vulnerentur, & cicatrice postea obducantur, qui nihilominus tamen prolificum semen generant. Et quæ quo ratio diversitatis est, quod dissectis venis ponè aures sterilitas accidat: præcisus autem alijs capitis venis, & eâ præsertim, quæ frontis est, quæq; insignis & cerebro valde vicina, eadem minimè inducatur? De causis similitudinis liberorum, & morborum hæreditariorum agemus suo loco. Nititur etiam argumentum ultimum falso principio, quod præcedenti Exercitatione ex Aristotele confutavimus. Non enim semen ab omnibus & singulis corporis particulis deciduum est. Alias enim μακροεφαλοι semper μακροεφαλος: calvi calvos: cæsij cæsios: epileptici epilepticos procrearent: quod tamen falsum esse, experientia docet.

II.

An seminis materia ab iis duntaxat partibus demittatur, quæ sunt manifestiores & evidenter: hoc est, quæ majoris sunt ponderis atq; momenti, quām reliquæ? Non videtur. I. quia in quibusdam tales partes desiderantur, qui tamen liberos procreant perfectos. Testes sunt ij, quibus vel manus, vel pedes, vel aures amputatae. II. quia nulla dari potest diversitatis ratio, cur hæ partes aliquid materiei ad generationem conferant: illæ v. nihil: cùm tamen, quantum ad actiones naturales, omnes videantur pari passu ambulare. III. quia cùm partes, quæ pro principalioribus habentur, plurimæ sint, copiosum ad modum semen colligeretur. At quod effunditur, modicum est. Itaq; vim ad generandum perfectum fætum non haberet: quoniam materiā à singulis illis partibus non acciperet.

III.

Num materia seminis ex omnibus similaribus partibus secernatur: non quidem ex unoquoq; vel osse, vel nervo, vel venâ, vel arteriâ, vel cartilagine &c. sed ex aliquo tantum osse, aliquo nervo, aliquâ cartilagine, aliquâ membranâ &c. Aristoteles l. 1. gen. an. c. 18. negat, semen à similaribus tantum partibus conferri, hâc motus ratione: quoniam liberi parentibus similes magis sunt formâ dissimilarium, quām simi-

similarium partium. Licebit nobis addere & istam: quia nulla dari posset diversitatis ratio: cur hoc v. g. os aliquid ad generationem suppeditaret: illud v. nihil: cum omnia tamen ossa eadem formam habeant, & unius ejusdemque sint speciei.

I V.

Nunquid seminis materia à tribus duntaxat corporis nostri principiis profiscatur: Cerebro, Corde & Hepate? Seminis materia proxima sanguis est: isq; partim arteriosus, partim venosus: id quod ex vasis apparet spermaticis: quorum duo sunt arteriae: duo verò venæ. Atqui arteriosus sanguis provenit à corde, quod secundum Hippocratem est πίπερι τῶν ἀσημίων: venosus autem ab hepate prodit, quod juxta eundem πίπερις est τῶν βλεπόντων. Itaq; si de remotâ seminis materiâ loquare, rectè cor & hepar seminis materiam subministrare dicuntur. Et cor quidem non tantum humidam præbere dicitur materiam: verum etiam spirituosa: quia semen spiritibus est imprægnatum vitalibus: quorum εἴσγαγον cor statuitur. Quid autem cerebrum largiatur, haud ita clarum est. Si dieas largiri sanguinem, quæro, per quos canales? Nulli enim à cerebro tendunt ad testes. Et interior cerebri medulla venis, quæ sanguinis alias vehicula sunt, carere dicitur ab Anatomicis: id quod & ocularis inspectio verum esse docet. Quod si spiritum præbere animalem afferas, objicient fortè quidam, nileo semini opus esse: sed tantum calore & spiritu vitali, tanquam organis formantibus: animæ facultate plasticâ, tanquam efficiente & formante principali: deniq; crassamento seminali, tanquam materiâ. Verum cerebrum subministrare istum spiritum concedi potest: quoniam ob exquisitum genitalium instrumentorum sensum nervi adsunt, spiritus animalis vectores: qui et si in primâ conformatione necessary minime videantur: tales tamen sunt partibus formati.

V.

Quæ ergo tandem seminis materia? Ex dictis constat, varias esse de seminis materiâ opiniones: præsertim v. de fonte, unde illa dimanat. Hippocrates enim statuit, deciduum esse semen à teto, omnibusque illius partibus. Quod ut melius intelligatur sic qui-

quidam eius sententiam interpretantur. Cum natura sua conser-
vationis avidissima, nutritionem & generationem unicè intendat,
tam opipare liberaliterq; quamlibet ali particula curat, ut ad sa-
turitatē nutrita semper aliquid abundet ac superfit, ex quo similis
alia generari queat. Hoc autem semen esse ajunt: non quidē jam
perfectum & absolutū, sed rude duntaxat & inchoatum: delineati-
onē, signaturā & adumbrationem omnium partium in se com-
pleteōens: ac propterea infuturæ speciei continuationē ac perpetui-
tatem cumulatum. Residuum enim istud, quod etiam excrementi no-
mine designatur, concoctione & alteratione simile quodammodo
partibus, à quibus decessit, fieri: earū vim, naturam ac conditio-
nē redolere, vicarij tenere locū, eāsq; ab interitu vindicare: vel,
quod idē, tali præditum esse potestate, ut actū fieri possit pars ea, à
quā fluxit. Provenire ergo seminis materia à concoctione tertia:
indēq; per venas & arterias spermaticas à testibus attrahi, & in
verū, perfectum absolutūm q; semen converti. Verūm hac opinio
multis argumentis Aristotelicis, quæ precedenti exercitatione
proposita, refutari potest. Veteres nonnulli materia seminis iti-
dem à toto provenire statuebant: sed illud non pro excremento, ex
singularū partium nutritione resultante: verūm pro colliqua-
mento, quod motu & agitatione in solo congressu connubiali dif-
fluat, & à toto corpore in vasa spermatica cōcedat, habebant. Quæ
sententia à Philosopho l. i. gen. an. 18. est damnata: & hac
insuper ratione damnari potest: quonia & in virorum, & in fa-
minarū vasis spermaticis semen collectum ante coitū deprehendi-
tur. Non ergo demūm in actū venereo ex singularū partium sub-
stantiā per motū & agitationē secedit, & eliquatur. Sunt, qui
Avicennæ fuisse opinionem dicant, semen formari quidē in
testiculis: ejus autem materia, tūm humida, tūm spirituosa, &
tribus proficiisci corporis nostri principiis, Cerebro, Corde & He-
pate: idq; perpetuò & semper: à reliquis autem particulis etiā ali-
quid in hos fontes resudare: at non semper: hancq; causam esse,
quod fætus in partibus principalibus perpetuò parentibus respon-
deat: in ceteris non itē: sed modo in hoc: modo in alio membro. Ve-

B

rum

rūm num ita senserit Avicenna, ignoramus. Hactenus enim placitū istud apud eum legere minimè licuit. Legimus autē l. 3. can. fen. 21. tr. I. c. 8. eum Hippocrati subscribere, & semen proficisci ab omnibus membris: à sanis sanū: ab infirmis infirmū, docere. Sed esto: ita Avicenna senserit: petimus tamen nobis dari causam diversitatis, car̄ materia seminis prodeat à principijs corporis semper: à reliquis partibus non semper? Est qui tradit, credidisse Aristotelē, duo generationis principia, semen viri & menstruū fœminæ, gigni in corde, à quo priusquam descendant ad partes seminarias, distribuātur per venas & arterias in corpus, ut à membris mutentur & alterentur, & similia quodammodo facta ad organa generationis confluant. Prius inde probat: quia necesse est, ut semen producturū simile parenti proveniat vel ab omnibus partibus, vel ab unā, quæ totius vicem gerat, quale est Cor. Præterea, quia utrumq; principium, excrementū, sive superfluitas sanguinis est. Itaq; quod agens sanguinē gignit, id etiā ambo eius excrements, semen scil. & menstruū producet. Posterius ex eo confirmat: quoniam semen magis elaboratū est, quam sanguis. Hanc autē elaborationē non à corde accepit, quod solum sanguinē generat. Ergo ab alijs partibus. Et si sanguis non ad singulas partes accederet, qui fieri posset, ut membra natorum similia essent membris parentū? Hæc ille. Quæ licet non uno in loco apud Aristotelem reperiantur omnia: ex pluribus tamen, demonstrari facile potest, hanc illius sententiā esse. Nam l. 1. de gen. animal. c. ultimo, quod alij in 4. dividunt: nimirum in 20. 21. 22. & 23. itēmq; l. 2. de gen. an. c. 4. duo statuit generationis nostræ principia: alterū agens, sive efficiens, semen viri: alterū patiens, sive materiale, fœminæ menstruū. Libro 3. hist. c. 19. & l. 2. de part. anim. c. 1. nec non l. 3. de part. an. c. 4. multisq; alijs in locis scribit, sanguinē, qui secundum eundem l. 4. de gen. anim. c. 8. & seminis, & laetis, & menstrui materia est, in corde gigni asseverat. Quod autē materia seminis ad singulas partes accedat, ijs similis fiat, & in verū semen vertatur, tandemq; ad vasa seminaria undiq; descendat, ex sequētibus locis patet. Nam l. 1. de de gen. an. c. 18. dicit, semen, non, ut veteres opī-

opinabatur, ex toto secedere: sed ad singula mēbra accedere & quidē accedere ulimū, ultimiq; alimenti, quale secundū ejusdem placitū l. i. gen. an. c. 19. & l. 2. de gen. an. c. 5. sanguis est, excrementum esse, idq; simile. Ut enim, inquit, pictorib; s̄a penumero aliquid av-
d̄gēnēl̄x, hoc est, purpurissi, remanet, simile illi, quod consumperūt:
ita in nutritione partium aliquid superesse solet alimēti, quod si-
mili ei, quod in earū substantiā conversum. Est autē, ut hoc obiter
addamus, avd̄gēnēl̄x, purpurissū, secundum Plinij mentē l. 35. c. 9.
preciosum coloris genus, ex cretā argentariā, purpuræ succo ine-
briatā, factum. Eo & pictores utuntur, & muliercula purpu-
reum generum colorem sibi conciliant. Libro 4. de gen. an. c. 19.
ait, semen excrementum eſe ultimi alimenti. Ultimum autem
eſe, quod in unamquamq; partem feratur. Hinc quod generatum,
simile eſe ei, quod generavit. Nil enim referre, ab unaquaq;
parte proficiscatur, an ad unamquamq; accedit. Libro 1. de gen.
an. c. mihi 19. dicit, semen excrementū eſe alimenti sanguinei,
quod ultimum in membra digeratur: & quidem vim magnam eā
ob rem obtinere. Idem ibidem: sanguinis sinceri & salubris se-
cessionem posse resolvere: ut q; filij parentibus similes sint, rationē
exigere. Simile quippe eſe quod ad partes accessit ei, quod rema-
net. Proinde semen manūs, aut faciei, aut totius animalis, eſe
manum indefinitā, aut faciem, aut animal totum indefinitū. Et
quale quodq; illorum actu est, tale semen eſe potestate, aut cor-
pulentia suā, aut dūvāpes. Libro 1. de gcn. an. c. 18. docet, semen
partem aliquam eſe excrementi utilis. Utilissimū autem eſe, quod
ultimum, & ex quo jam quodq; membrum generetur. Libro 2.
de gen. anim. c. 4. monet, decessionem seminis non aliter quam
caterorum excrementorum fieri solere. Ferri enim unumquodq;
suum in locum, non vim spiritu inferente, non aliā ejusmodi causā
cogente, ut quidam à testibus trahi modo cucurbitularum medici-
nalium per vim spiritū opinantur: quasi fieri possit, ut, nisi vis
inferatur, aliò tendat excrementum alimenti humidi, siccive.
Sententia ergo Philosophi eadem ferè est cum Hippocratis:
materiā scil. seminis eſe sanguinē: hunc generari in corde: inde

B 2 ferri

ferri per venas atq; arterias ad partēs singulas: in ijs mutari, eas
rūmq; naturā & conditione imbui, portionēmq; illis assimilari;
& quæ superfluit, tandem sponte suā, nullā parte, vel trahente,
vel expellente, à singulis membris, quæ tale excrementum suā in
nutricione collegerunt, ad vasa seminaria derivari. Verū
nos in eā multa desideramus. Primūm enim negamus, omnē
sanguinem fieri in corde. De arterioso quidem hoc concedimus:
venosum autem & alimentariū in hepate generari dicimus: idq;
propter rationes Exercit. 10. problem. 5. adductas. Deinde
inficias imus, illum solummodo sanguinem, qui in corde genitus,
materiā seminis esse. Nam & venosam concurrere vñā ostendunt
spermatica, quarum dextra à truncō venae cavæ descendantis: si-
nistra verò à venā emulgentē sinistri lateris ortum dicit. Tertiō
dicimus, si absurdā veterum est opinio, qui semen ex toto corpore,
& qualibet illius parte secerni crediderunt, quemadmodum
Aristoteles ipse l. 1. gen. an. cap. 18. pluribus argumentis pro-
bat, adsurdam quoq; hanc Aristotelis esse: quoniam ipse quoq;
semen à toto prodire afferit: quanquam ratione diversā. Vete-
res enim putabant, semen colliquamentum esse, & de partium sin-
gularum substantiā decedere: Aristoteles autem id excrementū
solum alimenti ultimi singulorum membrorū esse credit. Quartō
posito, neq; tamē concessō, proficiisci semen à totō, singulisq; eius par-
tibus, falsum tamen videtur, illud sponte suā, nullā vi externā,
vel expellente, vel attrahente, ad seminaria organa concedere.
Etenim nisi semini ἀπομένει quandam tribuas, causam nullā
dare poteris, cur à distantissimis, etiam ab infimis particulis, ad va-
sa tantūm spermatica, non alia, confluat? Deinde, si excremen-
tum est, uti quidem Aristoteles id passim definit, molestum nu-
tritus erit partibus, si non qualitate, quia excrementum est utile,
saltē quantitate, quia abundat. Si hoc, sanè à singularum par-
tium expultrice facultate ejicietur. Quintō, causa seminis effi-
ciens non in partibus alijs, sed in vasis spermaticis, & in primis in
testibus latitare videtur: quemadmodum infrā cū bī demon-
strabimus. Quapropter magis nobis Galeni arridet sententia:
qui

qui efficientem seminis causam præcipue testibus ascribit: materiam autem duplē agnoscit sanguinem: arteriosum & venosum: quorum is in aortæ, hic verò in vena cava trunco descendente, qui organis spermaticis vicinus, continet. Differt ergo hæc Galeni sententia à veterum in duob. causarum generibus; efficiente scil. & materiali. Veteres ponebant efficientem causam in singulis partibus. Galenus in vasis spermaticis, quæ preparationi, elaborationi, perfectioni, delationi & asservationi seminis sunt destinata. Veteres materiam seminis dicebant vel alimentum, quod partibus singulis sit superfluum: ut Hippocrates & Aristoteles: vel colliquatam singularum partium substantiam: quæ coitus tempore in vasa spermatica derivetur: ut illi, quorum Aristoteles I. gen. an. 17. meminit: & contra quos c. 18. prolixè disputat. Galenus illum sanguinem proximam materiam credit, qui vasis spermaticis finitus: qualis est, qui in trunco aortæ & vena cava continetur.

V I.

Quomodo Galeni stabiliatur sententia de seminis causâ materiali? Diximus, Galenum velle, proximam seminis materiam sanguinem esse eum, qui vasis spermaticis est vicinus. Hoc enim facile ex l. I. de Sem. c. 12. & l. 14. de us. part. c. 10. probari potest. Intelligendus autem sanguis est uterq., arteriosus & venosus. Propterea. 4. sunt vasa spermatica, præparantia dicta: due arterie, à trunco Aortæ descendentes prodeentes: totidemq; venæ, quarum dextra, uti dictum, è trunco vena cava: sinistra verò ex emulgente sinistrâ emergit. Hæc vasa aliquousq; sunt dirempta: in progressu verò copulantur, ut ex duobus vasis unum fiat, & ex duplice sanguine unus constituatur, proxima & immediata spermatis materia. Quod autem sanguis vasis spermaticis vicinus seminis sit materia, quatuor sunt, quæ fidem faciunt. I. quia is, qui recens in vasa spermatica influxit, neque aliquam adhuc muta-

B 3

rūm

mutationem in ijs est passus, & colore, & substantia, & odore, &
alijs qualitatibus similis est illi, qui in venâ eavâ & aortâ conti-
netur. Index & arbiter sit sensus, non tantum in defunctis: sed
etiam in vivis corporibus. Nam qui immoderatius Venere utun-
tur, loco seminis sanguinem emittunt. Quid ita? Quia adeò
vasa seminaria debilitant, ut sanguinem in semen verum con-
vertere nequeant. Exit ergo talis ferè, qualis erat in venis &
arterijs. II. quia anatome docet, à vasis spermaticis viro-
rum, maximè vero à venis spermaticis, graciles prodire surculos
ing, particulas quasdam lumbares, & peritonæum tunicásq, te-
stem ac vasa hæc ambientes distribui. A mulierum vero propagati-
nes abire, & ad testes, & ad uteri fundam. Quem quæso in fi-
nem? Sanè ut partes hæc nutritant. At nutritre non possent,
neq, ad eas ferrentur, si semen à singulis membris acceptum, eo-
rumq, naturâ & conditione jam imbutum, continerent. Quod
enim ultimi alimenti excrementum est utile, & propagationi
speciei deputatum, quale semen est, id nutritionis gratiâ parti-
bus minimè communicatur: ne natura suo fine frustretur. III.
quia si seminis materia non à vasis, organis genitalibus vicinis,
sed undiquaq, à toto corpore omnibusq, illius partibus deflueret,
profecto maxima semper seminis copia colligeretur: quoniam
partes numero sunt plurimæ: quadam etiam quantitate magna.
At pusillum est, quod in vasis spermaticis cernitur. Deinde
manci mancos perpetuò generarent: quia à qua parte nulla semi-
nis materia proveniret, illius similis generari non posset. At an-
tecedens ipse quoq, Philosophus I. de gen. an. c. 18. negat. Ter-
tiò, liberi semper similes essent parentibus: quod ipsum tamen
idem ibidem improbat. Quartò, quia materia generationis,
ab Aristotele quidem tradita, non nisi per venas & arterias ad
organa genitalia confluere potest. At venas & arterias multæ
partes non habent: cuiusmodi sunt nervi, ligamenta, quadam os-
sa, cartilagines omnes, tendines muscularum, cornea, vitrea, re-
tina & aranea oculorum tunica, &c. Itaq, aut nil seminis ab il-
lis decederet, & sic neg, generarentur: aut materia seminis non à
partibus

partibus singulis: sed duntaxat à venis & arterijs, ijs majoribus, quæ vicinæ sunt instrumentis genitalibus, descendet. IV. quoniam Anatome duas nobis venas spermaticas monstrat: dextram à trunco vena cava: & sinistram ab emulgente ortam. Dextra sanguinem testi dextro adfert purum & defacatum: sinistra testi sinistro aquosum & serosum. Ratio diversitatis est: quia sanguis in trunco vena cava continetur purus & sincerus: in emulgente verò multo sero perfusus. Vnde & dexter testiculus apparet, masculorum genitor, dicitur: quia materiam accipit puram & sinceram: sinister verò suam, fœminarum sator: quoniam materiam haurit frigidam & aquosam. Ex quo perspicitur, materiam seminis non esse aliam, quam sanguinem organis spermatis vicinum.


VII.

Quomodo Galeni confirmetur opinio de seminis causâ efficiente? Quemadmodum veteres materiam seminis in singulis locabant partibus: ita singulas quoq; partes principia seminis efficientia statuebant. At Galenus docet, vim σπερματοινήν solis inesse vasis seminarij, præcipue verò testibus. Patet hoc ex c. 10. l. 14. us. part. & capitibus 6. posteriotibus l. 1. de semine. Suam verò sententiam Galenus dupli ratione probat: unâ à qualitatibus seminis: alterâ à structurâ vasorum spermaticorum petitâ. Nam in quibus organis verum semen, suis qualitatibus & proprietatibus instructum, appareat, in ijs seminis est officina & causa effectrix. At in vasis spermaticis tale appetet: scil. album, crassum & lentum. Album quidem, quia tunica vasorum spermaticorum & ejaculatoriorum, nec non substantia corporis varicosi, testium, & prostatarum glandulosorum alba est. Omne enim alterans materiam, qua alteratur, sibi assimilat. Crassum verò & lentum, quia concoctio fit incrassando. Ergo. Deinde ubi plexus & gyri, sive anfractus sunt vasorum, ibi generatio & concoctio novæ alicujus materiei celebratur. Faciunt enim secundum Galenum l. 4. us. part. c. 13. angustias, labrys

labyrinthos & difficiles exitus, quò materia contenta diutius immoretur, perfectiusq; concoquatur. At in vasis spermaticis sunt plexus. Ergo. Minorem Galenus probat ex Anatome. Etenim venæ & arteriæ spermaticæ non recto itinere ad testes descendunt: sed instar capreolorum & hederæ variis modis involvæ. Vnde ab Anatomicis vasa appellata sunt hederaria & capreolaria. Observandum autem, vasa hæc in sexu fæmineo pluribus donata esse anfractibus, quam in masculineo. Ratio diversitatis est: quia breviora sunt frigidiora, Itaq; via brevitas, & complexionis frigiditas anfractuum & gyrorum multitudine compensanda erat: ut in illis augustis & labyrinthis semen diutius detineretur, exquisitorēmq; adipisceretur concoctionem. Hisce Galeni rationibus tertiam addimus. Vbi maximus est vasorum spermaticorum apparatus, ibi est officina & vis generatrix seminis. At in imo ventre tantus est eorum apparatus. Ergo. Minor probatur: quia infra renes primum sunt vasa spermatica duo: scil. duæ venæ totidēmq; arteriæ: quæ seminis materiam adferunt & præparant: unde sanguis in ijs contentus albicat. Deinde corpora varicosa, èpididymides dicta, quæ allatum semen magis elaborant. Tum testes, qui semen planè perficiunt: quam ob causam exquisitè album, crassum & viscosum in cavernosâ porosâ eorum substantiâ conspicitur. Quartò vasa deferentia, sive ejaculatoria, quæ absolutum perfectūmq; semen ad locum consuetum adducunt.

Vltimò prostata glandulosi, qui semen excipiunt, & usq; ad tempus excretionis asservant.

F I N I S.

01 A 6570

R

W/A

